

Θεμα Α

A₁)

α) Σωστό ✓

β) Λάθος ✓

γ) Σωστό ✓

δ) Λάθος ✓

ε) Λάθος ✓

A₂) β ✓

A₃) δ ✓

Β₁) α) Έξχνα το νοικοκυριό ταυτίζεται με την οικογένεια. Το νοικοκυριό μπορεί να αποτελείται από ένα άτομο που ζει μόνο του ή ακόμα και από μια οικογένεια που ζει μαζί με ένα ή περισσότερα ακόμα άτομα. Το κύριο χαρακτηριστικό του νοικοκυριού είναι ότι αποτελείται από άτομα που αναρπίζουν από κοινά για τα οικονομικά θέματα. ✓

Σε μια ορισμένη χρονική περίοδο (π.χ. ένας μήνας ή ένα έτος) το νοικοκυριό εισπράττει διάφορα εισοδήματα είτε από την περιουσία του (π.χ. ενοίκια), είτε από την εργασία των μελών του (όπως π.χ. ο μισθός των εργαζομένων και η σύνταξη των ηλικιωμένων). Το συνολικό αυτό εισόδημα δεν μεταβάλλεται σηλαυτικά βραχυχρόνια και μπορεί να θεωρηθεί σταθερό.

Έξνείδντα ή ανείδντα το νοικοκυριό λαμβάνει διάφορες αποφάσεις σχετικά με τη χρησιμοποίηση του εισοδήματός του. ✓ Αυτές είναι: α) ποιο μέρος του εισοδήματος θα

καταναλωθεί, δηλαδή θα δαπανηθεί για την απόκτηση αγαθών και ποιο μέρος θα φυλαχθεί για μελλοντική χρήση, β) από το μέρος που θα καταναλωθεί, σε ποια αγαθά θα καταναλωθεί και σε τι αναλογίες και γ) από το μέρος που θα αποταμιευτεί, πότε θα χρησιμοποιηθεί και για ποιο σκοπό.

Οι ανάγκες αυτές του νοικοκυριού επηρεάζονται από διάφορους παράγοντες όπως: α) το μέγεθος του εισοδήματός του, β) το μέγεθος και η ηλικία του νοικοκυριού (όσο μεγαλύτερο είναι τόσο περισσότερα καταναλώνει, ενώ υπάρχει διαφοροποίηση στην κατανομή της ίδιας οικογένειας με παιδιά σε σχέση με ένα νοικοκυριό ηλικιωμένων), γ) τη γεωγραφική θέση όπου είναι εγκατεστημένο και δ) το κοινωνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ζουν τα μέλη του.

Ένα άλλο ερώτημα, τελείως διαφορετικού χαρακτήρα σε σχέση με τα προηγούμενα, είναι το πώς τα μέλη της οικογένειας θα

εργασιών για την απόκτηση εισοδή-
ματος. Παραδοσιακά επικρατούσα
η άποψη ότι ο άνδρας πρέπει να
είναι αυτός που σπουδαίνει οικονομικά
το νοικοκυριο. Ενδεώς, το ερώτημα
που τίθεται είναι αν και ποσο
θα εργαστεί η γυναίκα και αν
και πότε θα εργαστούν τα παιδιά
(η αν η.χ. θα σπουδάσουν) ✓

Βασική επιδίωξη κάθε νοικοκυριού
είναι η στον το δυνατόν πληρέστερη
ικανοποίηση των αναγκών του με
δεδομένο το εισόδημα που έχει στη
διάθεσή του. ✓ Προκύπτουν δύο παρατη-
ρήσεις: α) οι αποφάσεις που λαμβά-
νουν τα μέλη του νοικοκυριού
δεν παίρνονται χωριστά η μία
με την άλλη, αλλά σε συνδυασμό. ✓
(η.χ. η απόφαση να εργαστούν
κάποια μέλη του νοικοκυριού έρχεται
σε συνδυασμό με την απόφαση
αγοράς ενός ακινήτου.) ✓ και
β) υπάρχουν μεγάλες διαφορές
μεταξύ των νοικοκυριών. Κάποια
νοικοκυριά αποτελούν παραλληλά
και επιχειρήσεις, όπως η.χ. τα
νοικοκυριά που ασχολούνται με την

γεωργία, και λαμβάνουν αποφάσεις ταυτόχρονα και ως καταναλωτικές ✓
αλλά και ως επιχειρηματικές μονάδες.

β). Οι επιχειρήσεις είναι παραγωγικές μονάδες με διαφορετικές υλικές μορφές (π.χ. ανώνυμη εταιρεία, ΕΠΕ), με διαφορετικό αντικείμενο και μέγεθος, όπου είναι η περισσότερα άτομα λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με την παραγωγή. Αυτές οι αποφάσεις είναι: α) ποιο προϊόν θα παραχθεί ✓
β) σε τι ποσότητες θα παραχθεί ✓
γ) ποιος τρόπος παραγωγής θα χρησιμοποιηθεί, δηλαδή μια τεχνολογία ✓
δ) σε ποια γεωγραφική θέση θα εγκατασταθεί ✓ και ε) σε ποια τμήν θα πωλείται το προϊόν και άλλα μικρότερης ογκομετρίας ερωτήματα ✓

Αντικειμενικός σκοπός της επιχείρησης και οδηγός στη λήψη των αποφάσεων της είναι η μεγιστοποίηση του κέρδους, δηλαδή η επίτευξη όσο το δυνατόν μεγαλύτερου κέρδους.

Και αυτό, διότι, όσο μεγαλύτερα είναι τα κέρδη της επιχείρησης

τόσο πιο βέβαια είναι η επιβίωσή της και η ανάπτυξή της μακροχρόνια. ✓

Για να επιτύχει η επιχείρηση το μέγιστο κέρδος, πρέπει να πουλήσει όσο το δυνατόν μεγαλύτερες ποσότητες προϊόντος, στην μεγαλύτερη δυνατή τιμή, οι οποίες θα έχουν παραχθεί με το χαμηλότερο δυνατό κόστος. ✓

Έτσι μεγάλες επιχειρήσεις, όπου απασχολώνεται μεγάλο αριθμός εργαζομένων όπως π.χ. μια βιομηχανία αυτοκινήτων, η προσπάθεια για μεγιστοποίηση του κέρδους είναι γρήγορη και συνειδητή. Έτσι μικρές επιχειρήσεις με περιορισμένο αριθμό εργαζομένων, όπως π.χ. η βιοτεχνία μιας γειτονίας, η προσπάθεια για μεγιστοποίηση του κέρδους δεν είναι ούτε γρήγορη ούτε συνειδητή. Υπάρχουν επιχειρήσεις που αποβλέπουν σε ένα ορισμένο χρηματικό κέρδος, χωρίς να προσπαθούν για τη μεγιστοποίησή του. Παρά τις όποιες εξαιρέσεις, ο κανόνας είναι ότι η επιχείρηση επιδιώκει τη μεγιστοποίηση του κέρδους της. ✓

Θέμα Γ

Παρο

Γ₁) Το ανερχόμενο μέρος της καμπύλης του οριακού κόστους που βρίσκεται πάνω από την καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους, αποτελεί τη βραχυπρόνια καμπύλη προσφοράς της επιχείρησης. Έπομένως, ο ημίσιος προσφοράς αποτελείται από τα σημεία του ημίσιου παραγωγής της επιχείρησης, όπου το MC αυξανόμενο είναι λιγότερο ή ίσο του AVC. Από τα παραπάνω προκύπτει ο ημίσιος προσφοράς (και επίσης $P=MC$)

Σημείο	Q_s	P
A	180	5
B	200	15
Γ	210	30 ✓

$$\Gamma_2) ES_{(A-B)} = \frac{\Delta Q_s}{\Delta P} \cdot \frac{P_A}{Q_{sA}} =$$

$$\frac{200-180}{15-5} \cdot \frac{5}{180} = \frac{20}{10} \cdot \frac{5}{180} = \frac{10}{180} = \frac{1}{18}$$

$$ES_{(B-\Gamma)} = \frac{\Delta Q_s}{\Delta P} \cdot \frac{P_B}{Q_{sB}} =$$

$$\frac{210-200}{30-15} \cdot \frac{15}{200} = \frac{10}{15} \cdot \frac{15}{200} = \frac{10}{200} = \frac{1}{20}$$

Αφού $(ES_{CA-B}) < 1$, η προσφορά είναι ανελαστική. ✓

Αφού $(ES_{CB-Γ}) < 1$, η προσφορά είναι ανελαστική. ✓

Γ3) α) Το σταθερό κόστος της επιχείρησης δεν μεταβάλλεται στη βραχυπρόνια περίοδο και αντισταθμίζεται από τις χρηματικές δαπάνες για τους σταθερούς παραγωγικούς συντελεστές όπως π.χ.

τα ενοίκια και τα ασφαλιστικά.

Αφού ενοίκιο = $150 \times \mu$ και ασφαλιστικά = $50 \times \mu$, προκύπτει ότι $FC = 150 + 50 = 200 \times \mu$. ✓

Ισχύει $TC = VC + FC$. Επομένως

$$TC_{200} = VC_{200} + FC_{200} \Rightarrow$$

$$TC_{200} = 1200 + 200 = 1400$$

$$ATC = \frac{TC}{Q} \Rightarrow ATC_{200} = \frac{TC_{200}}{200} \Rightarrow$$

$$ATC_{200} = \frac{1400}{200} = 7 \quad \checkmark$$

Άρα το μέσο συνολικό κόστος όταν η επιχείρηση παράγει 200 μονάδες προϊόντος ισούται με $7 \times \mu$.

b) Ισχύει $AFC = \frac{FC}{Q} \Rightarrow$

$$AFC_{200} = \frac{FC_{200}}{200} \Rightarrow AFC_{200} = \frac{200}{200} = 1 \checkmark$$

Άρα το μέγιστο σταθερό κόστος όταν η επιχείρηση παράγει 200 λιονάδες ισούται με 1 x.λ. ✓

γ) Όταν η επιχείρηση παράγει 210 λιονάδες, ισχύει

$$TC_{210} = VC_{210} + FC_{210} \Rightarrow$$

$$TC_{210} = 1500 + 200 = 1700$$

Η επιχείρηση θέλει να μειώσει το κόστος της κατά 420 x.λ.
δηλαδή στις $1700 - 420 = 1280$ x.λ.

$$TC_{180} = VC_{180} + FC_{180} \Rightarrow$$

$$TC_{180} = 900 + 200 = 1100$$

$$TC_{200} = 1500 \checkmark$$

Παρατηρούμε ότι το $TC_x = 1280$ βρίσκεται ανάμεσα στο TC_{180} και TC_{200} . Άρα

$$MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q} \Rightarrow MC_{200} = \frac{TC_x - TC_{180}}{x - 180} \Rightarrow$$

$$15 = \frac{1280 - 1100}{x - 180} \Rightarrow x - 180 = \frac{180}{15} \Rightarrow$$

$$x - 180 = 12 \Rightarrow x = 192 \quad \checkmark$$

Άρα όταν η επιχείρηση παράγει 192 μονάδες το TC ισούται με 1280 x.l. Επομένως η επιχείρηση θα να μειώσει το κόστος της κατά 420 x.l. πρέπει να μειώσει τη παραγωγή της κατά $210 - 192 = 18$ μονάδες. \checkmark

Θέμα Δ

$$\Delta_1) \left. \begin{array}{l} Q_D = 400 - 10P \\ Q_S = 100 + 10P \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} Q_0 \\ Q_0 \end{array} \right\}$$

$$400 - 10P = 100 + 10P \Rightarrow 20P = 300 \Rightarrow$$

$$P_0 = 15 \quad \checkmark \quad \text{και} \quad Q_0 = 250 \quad \checkmark$$

$$\Delta_2) \text{ a) } P_K = 20 \left\{ \begin{array}{l} \rightarrow Q_D = 200 \\ \rightarrow Q_S = 300 \end{array} \right.$$

Άρα $Q_S > Q_D$, δηλαδή υπάρχει πλεόνασμα στην αγορά που ισούται με $Q_S - Q_D = 300 - 200 = 100$ μονάδες. \checkmark

β) Το κράτος αγοράζει το ηθεύνασμα αυτό στην τιμή P_K , με αποτέλεσμα τα συνολικά έσοδα των αγροτών να ισούται με $Q_S \cdot P_K = 300 \cdot 20 = 6000$ x.μ. ✓

γ) Κρατική επιβαρύνση = ηθεύνασμα $\cdot P_K = 100 \cdot 20 = 2000$ x.μ. ✓

Δ3) Πριν την επιβολή της κατώτατης τιμής P_K , τα συνολικά έσοδα των αγροτών ήταν ίσα με $P_0 \cdot Q_0 = 15 \cdot 250 = 3750$ x.μ. ✓

Μετά την επιβολή, τα συνολικά έσοδα είναι 6000 x.μ.

Επομένως το χρηματικό όφελος των αγροτών με την επιβολή της κατώτατης τιμής P_K ισούται με $6000 - 3750 = 2250$ x.μ. ✓

$$\Delta 4) Q_S' = 60 + 10P$$

$$\text{Για } P_K = 20 \rightarrow Q_S' = 260$$

$$\rightarrow Q_D = 200$$

$Q_S' > Q_D$ άρα ηθεύνασμα = $Q_S' - Q_D = 260 - 200 = 60$ μονάδες ✓

Νέα κρατική επιβαρύνση = ηθεύνασμα $\cdot P_K =$

$$60 \cdot 20 = 1200 \text{ x. l.}$$

Άρα η κρατική επιβαρύνση
μειώνεται κατά $2000 - 1200 =$
 800 x. l.

Δ5)

$$\Sigma \Delta \text{κατ (αρχ)} = P_0 \cdot Q_0 = 15 \cdot 250 = 3750 \text{ x. l.}$$

$$\Sigma \Delta \text{κατ (τελ)} = P_k \cdot Q_D = 20 \cdot 200 = 4000 \text{ x. l.}$$

$$\Sigma \Delta \% = \frac{\Sigma \Delta \text{κατ (τελ)} - \Sigma \Delta \text{κατ (αρχ)}}{\Sigma \Delta \text{κατ (αρχ)}} \cdot 100$$

$$= \frac{4000 - 3750}{3750} \cdot 100 = \frac{250}{3750} \cdot 100 =$$

$$\frac{25000}{3750} = \frac{20}{3} \% \text{ αύξηση } \checkmark$$

$$P_0 = 15 \quad Q_0 = 250 \quad (\text{Ένδειξη A})$$

$$P_k = 20 \quad Q_D = 200 \quad (\text{Ένδειξη B})$$

$$|ED(A-B)| = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_A}{Q_A} = \frac{200-250}{20-15} \cdot \frac{15}{250} =$$

$$\frac{-50}{5} \cdot \frac{15}{250} = \frac{-50 \cdot 15}{5 \cdot 250} = \frac{-15}{25} = \frac{-3}{5}$$

$|ED(A-B)| < 1$ άρα η τιμή

$$\frac{|\Delta Q\%|}{|\Delta P\%|} < 1 \Rightarrow |\Delta Q\%| < |\Delta P\%|$$

Από αυτό προκύπτει ότι η
έξοδος επηρεάζεται από την τιμή.
Αρα αφού η τιμή αυξάνεται
από 15 σε 20, δικαιολογείται και
η αύξηση της έξοδος από
3750 σε 4000. ✓